

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben:			
Egy évre	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Fél évre	5 " — " .	Fél évre	8 " — " .
Negyed évre	2 " — " .	Negyed évre	4 " — " .
Egy óra	1 " — " .	Egy óra	1 " — " .

Egyes szám ára 4 fillér.

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többemör megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

Az imádság.

Bölcsödala minden magyarnak a Kossuth nóta. Azzal ringatják, azzal csucsujgatják el a kis porontyot, aki öntudatlan tanulja meg, hogy az később imádságává legyen. Szerzője nincs. A nép szívében nemzódott, százezrek lelkében fogamzott meg és milliók ajkán született meg az örökkévalóságra.

Egykor a csatákban lelkesítette az elszánt férfiakat, ma pedig munkára buzdítja a magyart. A végcél egy. Akár a csaták mezején hulljon ki kezünkből a fegyver, akár a béke idejében a pöröly, egy a cél: egyesülni azon szent röggökkel, melyekkel az ősök porai is elvegyültek. A közös cél: mindnyájunknak el kell menni.

Volt idő, mikor csak titkon hangzott föl az imádság, a Kossuth nóta. A felségsértés bűnét követte el, aki énekelte. Bitó vagy börtön várt arra, aki hangosan énekelte. Még se tudták elfojtani.

... Alig néhány éve történt ez az eset Szegeden. A cs. és kir. 46-ik gyalogezred egyik legénye a konyhában, mosogatás közben énekelte a Kossuth nótát. Talán el is felejtette a szegény magyar fiú, hogy a császár katonája. Dalolta, hogy

Galambok a vár fokán.

Hárman bolyongtunk fent a várban
 Nyiló tavasznak szép szakában.
 Hárman borongtunk tünt időközön
 A vár alatt s fent a tetőkön.

A vár alatt virul az élet,
 De benne minden semmivé lett.
 Omló falak, kongó sikátor . . .
 Gyomverte udvar, ősi gádor . . .

Kettős fejű sas szárnya lebben
 Felettünk halkán — képzeletben.
 A bástyákról ágyuk ugatnak,
 Csillag vértje császári hadnak . . .

Rég volt biz az! Ma már, vasárnap,
 A bástyafőn honvédek járnak.
 Kettős fejű sas messzi rebbent,
 Galambok raknak fészket ott fent.

Szögellésén két bástya foknak
 Találtak kis duczot magoknak.
 Sasvijjogás riadt itt hajdan!
 Galamb-bugás ma: békedallam.

És egyikőnk azt mondta rájuk:
 „Ni, a szerelmes kis betyárok!”

Kossuth Lajos azt izente
 Elfogyott a regimentje . . .

Hej pedig annak nem szabad el-
 fogyni soha, amig magyar van a vi-
 lágon. Ezt érezhette a konyhában mo-
 sogató magyar fiú és fölcsendült az
 ajkán a válasz az izenetre:

Ha még egyszer azt izeni
 Mindnyájunknak el kell menni. . .

Mint ahogy igaz is.
 Hallotta ezt az ezred egyik vad-
 osztrák főtisztje. A fogát csikorgatja
 dühében.

— Wart nur du Kossuth-Hund —
 Előállította a katonát. Felelősségre
 vont. Nagy bünt követett el. Az ő
 hülye esze szerint talán az akasztófát
 is megérdemelte volna. Vasra verette,
 amint az akkori lapok meg is irták.
 A büntetést kitöltötte a legény, de az
 imádságot nem felejtette el.

Pár hónap múlva, a nagygyakor-
 laton történt, hogy a farszto menete-
 lés közben az ezredes megengedte a
 bakáknak az éneklést. Az első század
 mindjárt rágyújtott a Kossuth nótára,
 és végigzúgta az egész ezred.

Az első sora a nótának lassan,
 méltóságteljesen zúgott végig, a máso-

dik sora dacos panaszként hangzott el,
 de már a harmadik sorában az önfel-
 áldozás, a hűség, a kötelességérzet
 öntudatos örömet visszhangozták a
 bérczek, völgyek.

Az ezredes odaintette az egyik
 hadnagyot.

— Mit énekel a legénység? —
 kérdezte németül.

Magyar fiú volt a hadnagy. Ku-
 rucz ivadék.

— Ezredes ur — felelte — az
 emberek most nem énekelnek, hanem
 imádkoznak.

— Egyházi éneket dalolnak talán?
 — Nem, a Kossuth nótát.

Az ezredes lengyel származású volt.
 Ugy érezte, mintha soha oly büszkén
 nem dagadt volna ki a melle, mint
 most. A szeme előtt végigvonult sze-
 rencsétlen nemzetének sorsa. A sapká-
 ját levette, mintha melege volna.

— Mondja meg hadnagy ur a
 fiuknak — mondta aztán nyomatéko-
 san — hogy nagyon szép ez a nóta,
 énekeljék el még egyszer.

Ezt a két kis történetet azon al-
 kalomból vetettem papírra, hogy Rá-
 kosi Viktor, a népszerű követ, olyan
 „fohász” készítésén fárad, amit Kos-
 suth Lajos születésének 100 éves for-

Sohajtott egy nagyot utána,
 Szerelmes szíve mintha fájna.

A másikókn nagy bölcsen mondott
 Ki tudja már, milyen bolondot?
 Hogy a galambok merre szállnak,
 S mért fészkelnek fokán a várnak?

A harmadik nem szólt. Csak épen
 Egyet-mást forgatott eszében . . .
 Császári sas kiűzve, verve!
 S magyar galamb fészkel e helyre.

Császári sas . . . magyar galambok!
 E kis madárkák nem bolondok.
 Magyar nemzet! figyelj rájuk.
 És a mit tettek: tedd utánok!

(Gellérthegy.)

Oláh Gábor.

Üres hely.

Írta: **Vántsa György.**

Szomoruan zúgtak a harangok, oly
 bus volt a hívogató hangjok; temetésre,
 nem az Istenházába hívogattak, azért kong-
 tak olyan búsan, olyan szomoruan . . .

A harangok bús kongása az én meg-
 tört szívem tépte szét, mert kedves gyer-
 mekem koporsója mellé hívogatták a vég-
 tisztességtevők bánatos seregét . . .

Csak egy kis koporsót vittek, vittek,
 melyben az alig négy tavaszt élt virágbimbó
 pihent, letörtén, elhervadt, s az a kis ko-
 porsó oly nagy s pótolhatatlan üres helyet
 hagyott maga után . . .

A kis gyerekágy kikerült a szobából,
 melyben a halállal vívódott, s mely mellett
 gondos s aggódó szeretetünk melegével vir-
 rasztánk, helye üresen maradt. Ha reggeli-
 hez ülünk, az asztaltól hiányzik valaki, egy-
 gyel kevesebbnek van terítve, kis csészéje
 nincs odátéve, az a piczinyke hely, a hol
 ő szokott ülni, oh mily nagy ürességet ha-
 gyott maga után. Kis lakásunk és az udvar,
 a hol az ő kedvesen csengő hangja oly éde-
 sen hangzott, néma már, nincs a ki ártat-
 lan gyermek hangjával, kedves dalával be-
 töltse, üresen maradt. Gondterhes napjain-
 ban, melyekből osztályrészem nőven kiju-
 tott, ha tőlük kenyerkeresni távoztam. oly
 édesen hangzott fülembé, s csüggedő lel-
 kembe minden nap új erőt öntött: „kezit
 csókolom kedves apám”, ma ezt sem hal-
 lom; ha hazatértem s homlokomon az élet
 terhe ült, előmbé szaladt a kedves és az ő

dulóján imádkozhasson az egész Magyarország.

Erre a fohászra nincs szükség, de nem is volna alkalmas, mert hiszen sok magyar nem tud olvasni. De meg van nekünk fohászunk, imádságunk. Mindenki ösmeri, tudja. Küldjük azt fohásként a magyarok istenéhez abban az órában, amidőn 100 éve lesz azon magasztos pillanatnak, hogy Kossuth Lajos megszületett. Csendüljön fel azon órában minden magyar ember ajkán imádságként a Kossuth-nóta. A magyarok nagy, erős istene meg fogja hallgatni, meg fogja érteni.

Rostkovicz Arthur.

Különféle mesterségek.

Irta: Szinéri György.

Mottó: „A mon métier je suis un royalist.“
II. Frigyes.

Sütő Kisguczi István: zsákoló tizen-nyolcz éves kora óta. Széles vallai, kariatydszerű törzse szinte mesebeli alakká tesz.

A zsákolók munkája nem könnyű dolog. Ők hordják ki és be a hajók gabona rakományát. Ennélfogva a zsákoló olyan ember, aki egy hektoliter buzát magában foglaló zsákot a vállán cipel ki és be. Kétszázat is egy nap. Ha már most minden zsákért csak egy, vagy két krajczárt is kap, ez napjában 4-8 koronát tesz. Biz ez nem utolsó kenyér. De arra való ember is kell hozzá.

Azonban ennek is van börtje. Van az esztendőnek olyan része is, — amikor a hajóközlekedés szünetel, — amikor nem akad munka. Olyankor aztán, ha csak nem kuporgatott meg valamicskét, a munkás szükségét lát. Ilyen idő: a tél. Ha tehát Sütő Kisguczi István nem volt takarékos akkor még dohányra valója sincs, akkor az

asszony keresményéből él, aki mint mosónő szintén megkeres naponta egy forint husz krajczárt. Ilyenkor István nyugodtan heverész és rendületlenül hidegvérrel várja az idők jobbra fordulását: a tavaszt, addig pedig „gyűjti az erejét, mert azt is gyűjteni kell úgy, mint a pénzt. Az asszony ilyenkor példálózgat ugyan, hogy: kend is leudithetne am valamit!

— Ugyan mit, hé?

— Hát elmehetne kend fát vágni.

Mit? Én? Fát vágni? . . . Hosszu haj, rövid ész! Ne ártsd bele magad, amihez nem értesz . . . Hát elvegyem annak a szegény favágónak a kenyerét? . . . Nem vagyok én se fiskális, se doktor, se másféle ur . . . Csak az urfajta az, aki egymás szájából szödi ki a falatot. Hova jutna a szögény embör, ha még „böcsületi“ se vóna?

És Sütő-Kisguczi István, anélkül, hogy törődne a nemzetgazdaságtan igazságaival s munkaerejét a la saison gyümölcsöztetének, konzervatív álláspontra helyezkedve, a kaszt-szellemnek hódol. Világért se tenne mást a zsákhordáson kívül, mert szerinte a zsákhordás az ő egyedüli választot élethivatása. Más dolog után kapkodni, a mas kenyerét elcsipni, tisztességtelen dolog.

Vannak megint más emberek, akiknek, úgy, mint Istvánnak a zsákhordás, az a mesterségük hogy uralkodjanak. Hogy hol, kik felett, minő körülmények között, az egészen mellékes. A fődolog az, hogy akadjon valahol néhány százezer, vagy pár millió ember, akik felett uralkodni kell és lehet. Ott aztán ők megjelennek s a jogart kezükbe kaparintva, uralkodnak. Hogy mért éppen ők és nem mások? Ez olyan kérdés, a mi sokszor nagy és vérengző háborukra vezet, de magyarázata csak egy van, az tudniillik: van valami, a mi majd nem olyan nagy, mint a földgolyó, ami keményebb és szilárdabb a gránit-sziklánál. (Tán méltóztatnak is sejtteni, hogy az emberi butaságot vélem.)

En azt hiszem, hogy az uralkodás nem lehet valami nagyon nehéz dolog. Az ember reggel felkel, friss bagót tesz a szájába,

vagy esetleg előbb frustokol s aztán bagózik; majd felteszi a fejére a koronát, kezébe veszi a jogart, aztán estig uralkodik. Én legalább úgy láttam eddig attól a négy királytól, akikkel megismerkedtem, a veres királytól, a tök, a zöld- és a makk-királytól. Az ő rideg méltóságuk, jóságos arculatuk erre a föltevésre jogosítottak. S én azt hiszem, hogy a reális élet ezen föltevésemet igazolja. Az ember bámul maga elé különféle hangulatok szerint . . . es uralkodik. A királyság első és fő feltétele: a legitimitás; vagy ha ez kétes, akkor az ágyuk száma kell, hogy nagyobb legyen. Én azt hiszem, hogy a legitimitás idővel olyan kiterjedt lesz, az az: idővel a legitim trónkövetelők száma úgy fel fog gyarapodni, hogy a kisebb állami méltóságokra is fog jutni egy-egy királyi fenség. És amint idővel a tudomány populárizálódik, azaz, amint eljő az idő, hogy sarki hordárok a Mars bolygó csatornairól értekeznek, úgy eljő az idő, hogy a fenségek is népiessé lesznek, hogy választások alatt és közben ők is „kilincselni“ fognak.

Egy másik, különös profeszzió: a mások képének a viselése. Erről is azt lehetné az ember, hogy valami ördöngösen nehéz dolog. Mert hát tessék csak elgondolni, hogy annak a sok és sok ezer választópolgárnak sokféle óhajta és jogos óhajta lehet, amiknek összeegyeztetése együtt a közérdek fogalmát képezi. Tehát az emberek, akik erre a mesterségre vállalkoznak, kell, hogy rendkívüli tulajdonságokkal is birjanak. Mindenekelőtt legyen önálló gondolkozási! Azaz, ne legyen valamely kis, de hatalmas érdekesoport szószólója, hanem amennyire lehet, az összeség, vagy legalább is a tulnyomó többség akarata tolmácsolja. Aztán legyen önértetes, bator, akit ne lehessen megfélemlíteni. Mert vegyük csak tekintetbe, hogy azaz ugynevezett alkotmány, a népakarat részvétele, sőt paritása az eddig istenkegyelméből való király jogaiban, hosszas, évszázados, véres küzdelmeknek az eredménye, amely pimasz hazugsággá válik rögtön, mihelyt a képviselő a kellő attributumokkal nem rendelkezik; s ezek: értelmesség, jellem és anyagi függetlenség! Az u. n. genialitásra semmi szükség. Már az öreg Legouvé is mondta: genie és jellem szinte kizárják egymást. A világnak, a közérdeknek csak becsületes emberekre van szüksége! Az u. n. genie a szellemi élet fényüzése, ami ha telik jó, s ha nincs akkor úgy se lehet tenyészteni. Tehát a törvényhozó legyen értelmes, jellemes és szabad ember.

És kikből, minő elemekből áll a mostani törvényhozás háromnegyed részben?

Előre bocsiatom, hogy valamennyi: gentleman, a klub-fogalmak szerint kifogástalan ember. Én azonban nem vagyok tagja semmiféle klubnak, minthogy rájöttem, hogy a legtöbb klubban tenger sok az u. n. alsórendű ember — így tehát a saját mértékemet alkalmazom és remélem, hogy az emberek többsége, sőt a klubtagok értékes része is, (magános óráikban) nekem fognak igazat adni.

A mostani parlament nagy részének nincs sem kellő értelmisége, sem meggyőződése, sem függetlensége. Ezek uri ruhában járó emberi lények, akik hivatás gyanánt választották azt, hogy néhány ezer, választónak nevezett bürgének, avagy fehér rabszolgának a képével viselősködjének. A végzet, vagy az érdekesoportok osztzkodása úgy hozta magával, hogy X. ur ne lábatlankodjék oda baba; Y. urtól, aki mint szolgabíró kiállhatatlanul basáskodott, menekülni akartak s ezért képviselőnek választották. Z.

édes hízogő hangjával kérdezte: „mit hoztál kedves apa?“, ma már nincs ki kérdezzen.

Üres, de mily üres minden, csak a szívem van tele végtelen fájdalommal . . .

Gyakran felmerült lelkemben az a kérdés, oh mert ebben is bőven volt részem, hogy melyik a fájdalmasabb, melyik a le-sújtóbb, a halál, vagy a temetés?

En, a kinek oly gyakran volt mindket-tőben részem, azt állítom, hogy az elmulás nem oly borzasztó, mint a temetés, mert a míg az elmulás egy pár röpke pillanat, a temetés az évek hosszú során át tart; hisz feledni olyan nagyon nehéz.

Füleinkben cseng kedves hangja, egy-egy gyermek megmondása: „drága anyám, kedves apám“, ha eszünkbe jut, könny lópódzik szemünkbe. Temetünk. Ha kedvencz helyét, a hol játszodozni szokott, üresen látjuk, kedves alakja jelenik meg előttünk s ismét csak temetünk. A gondos anyai szeretet fájó érzessel rakosgatja el kis játékaikat, melyeket az angyal hozott: a kis babák, a kis főzőedények pihennek már, nincs a ki édesen gyűgyögve velök el-eljatszadozzon s mi csak ismét csak temetünk. Kis ruhácskát ha meglátjuk, ebben oly szép, oly kedves volt, abban szeretett a leggyakrabban felöltözni, félre kell tenni, nincs már kire feladni, s mi csak ismét csak temetünk. Ha kedvencz virágait meglátjuk, a féltve őrzött kis

vadvirág csokrot, mely utolsó perczig keze között volt, eszünkbe jut utolsó szava: „drága mamám, tedd el, ha meggyógyulok, majd játszom vele“, zokogva csókoljuk meg a száradt virágokat s tovább temetünk. Ha meglátogatjuk a temetőt és virágos sirhalma mellé megtört szívvel pihenünk le, lelkben ismét megjelenik ő, a kedves kis leánya s könyvelt szemekkel ismét temetünk, temetünk. Nincs nap, nincs a napnak egyetlen órája, melyben meg nem jelenik előttünk, oh mert feledni, az emlékek egész sorozatát szívünkben kiirtani nehéz, nagyon nehéz, s bár az idő a legjobb orvos a fájó sebknek, gyógyítása, a mit a halál egy pár percz alatt sziveinken ütött csaknem egy egész életen át tart s ezért fájóbb, ezért le-sújtóbb a temetés, mint a halál.

Tartoztam kedves emléked iránt drága elköltözött kis Irmám, gondterhes napjain felvidítója, ha már nem is vagy mellettem ártatlan szived ott az angyalok között mondjon imát az egek Urához, hogy adjon vigasztalást, s ne vigye megtört szívemet a kísértetbe, mert élnem kell a te itt maradt kedves testvéreidért, lelkileg megtört jó anyádért.

Pihenj csendesesen ott a néma föld rideg kebelén s ne zavarja álmodat, ha sirhalmod felett zokogva temetgetjük a te kedves emlékeid.

Isten veled!

urnak nagy svádája van, de nincs sem vagyona sem kilátása mostan megfelelő állásra, így, hogy valmiképp elhelyezték. (ők úgy mondják, hogy a tehetségét parlagon ne hevertessék), megtették képviselőnek. (Persze, kormányparti programmal.) Ő ugyan Tiszakreatura, — de minthogy nem lehet másként — most rajong Széll Kálmánért. A fő mindenestre az, hogy képviselő legyen. Vannak, akik a kegyelmes urakhoz dörgölözve, közjegyzőséget, főispáni állást szorítanak ki, — azoknak a mandátum lép cső a további boldogulásra. És így tovább.

És ilyen alakok a sok ezer, sőt millió, a létért verejtékesen, becsületesen küzdő polgárság politikai jogainak a letéteményesei.

„És most összehasonlítva a különféle professzionista” alakokat, — alapul véve a szentírás szavait: „aki nem dolgozik, az ne egyék” — nemde a legtisztességesebb valamennyi között a Sütő-Kisguczai István mestersége.

A nemzetközi diákkongresszus Debreczenben.

Több ízben jeleztük már, hogy ez év szeptemberében Budapestennemzetközi diákkongresszust rendeznek. A kongresszus intézőbizottsága programba vette, hogy a világ egybesereglett diákjai Debreczen városát is meglátogatják.

A kongresszus tagjai október hó 1-én reggel külön vonaton érkeznek Debreczenbe s a debreczeni rendezőbizottság most dolgozik azon, hogy minél vonzóbb, élvezetesebb programot dolgozzon ki a diákok itt időzésére. Ezt azonban egyedül nem tehetik, a város támogatására is szükségük van s a debreczeni rendezőbizottság, hogy célját megvalósíthassa, a városhoz fordul erkölcsi és anyagi segítségért.

A Corda Frates N. D. Sz. debreczeni konzulátusának nevében Boross Lajos és Fráter Ernő kérvényt adtak be a tanácshoz, melyben többek között ezeket írják és kéri:

Bizunk abban, hogy sem a Tekintetes Tanács, sem Debreczen város közönsége nem zárkózik el, de sőt lelkehez engedi azt az ideált, de minden ízében komoly meggyőződést, mely teljese mérvben uralja a magyar kormány felfogását is, hogy a művelt ifjúság e nemzetközi kongresszusát minél fényesebbé, minél sikerültebbé tenni kiválóan fontos magyar nemzet politikai kérdés is.

Bizunk abban, hogy akkor, a mikor az öt világrész népeinek az az eleme látogat el hozzánk, kiknek fogékony lelke, képzett elméje néhány nap hatását viszi majd tőlünk messze hazájába, — hirdetőn világszerte a magyar nevet, úgy a Tekintetes Tanács, mint Debreczen város egész közönsége hazafias büszkeségét fogja helyezni abba, hogy a rólunk közvetlen tapasztalat útján alkotott fogalom fényesen oszlassa el a téves nézetek, avagy teljes ismeretlenség nehéz ködét, mellyel az idegenben ellenségeink oly nagy szeretettel és sikerrel igyekeznek beburkolva tartani bennünket.

Bizunk abban, hogy a Tekintetes Tanács s Debreczen város egész közönsége természetesen fogja találni azt, hogy azokat, kik szeretettel s a tudásvágyával jönnek Debreczenbe, nem akadályozva a mértékek ezreitől, úgy fogadjuk, hogy magukat itthon s fáradtságukat megjutalmazva érezzék s hisszük, hogy e cél eléréséért a vendégszeretetéről egyébként is híres ősi magyar város Debreczen, készségesen hozza meg a maga anyagi áldozatát.

Ez erős bizalommal kezdtük meg ki-

dolgozását a kiváló vendégekhez méltó vendéglátás módzatainak s ez erős bizalommal lépünk most a Tekintetes Tanács elé következő tiszteletteljes kérelmünkkel:

1. Méltóztassék a Corda Frates nemzetközi diákszövetség kongresszusának debreczeni időzése céljaira 2000 azaz két ezer korona pénzsegélyt Debreczen városa részéről megszavazni s azt a Corda Frates debreczeni konzulátusa részére kiutalni.

2. Méltóztassék engedélyezni, hogy Debreczen város könyvnyomdájában a szükséges francia és magyar szövegű plakát és program nyomtatványok elkészítése díjtalanul eszközöltesék.

A tanács bizonyosan méltányosan fog eljárni e kérelemmel szemben, mely mindnyájunk pártolására érdemes.

Hortobágyi pásztorok és az amerikai köztársasági elnök.

(Magyar és amerikai barátkozás.)

Az Országos Magyar Nemzeti Szövetség — tudvalevőleg — hatalmas nemzeti diszszászlót küld ki az Amerikába vándorolt magyar testvéreknek, mint a hazai magyarság ajándékát és mint szent jelvényt, mely alatt az idegenben élő testvéreink csoportosuljanak, nehogy az oldott kéve sorsa legyen a sorsuk. . . Ezt a nemzeti diszszászlót, melyet nemzetünk színjavanak jelenlétében avattak fel Budapestben, az Országos Magyar Nemzeti Szövetség társelnöke viszi ki Amerikába, a New-Jorkban tartandó magyar ünnepre, a mely ünneppel egyszersmind a magyar és amerikai barátság erősítését, bensőségét is előmozdítani akarják, még pedig igen eredeti és ötletes módon.

Ugyanis Zseni József, az Országos Magyar Nemzeti Szövetség társelnöke, kedves levelet intézett az amerikai viszonnyokkal már ösmerős, az Amerikában már megfordult Szávay Gyulához, a debreczeni kereskedelmi és iparkamara titkárához, a mely levélben a Nemzeti Szövetség t. elnöke Szávayt hívja Amerikába, de egyidejűleg nagyon érdekes, eredeti és okos ötletet vet fel, mely Debreczent is hozzáfűzné az amerikai diszes ünnepséghez és az amerikai köztársasági elnök szívéhez.

Az amerikai köztársaság elnöke ugyanis egyike a legkiválóbb és legszenvedélyesebb vadászoknak és néprajzi különlegességi gyűjtőknek; tehát Zseni József elnök azt veti fel, hogy Debreczenben csutorát, debreczeniesen csikóbőrös kulacsot, és más egyéb a vadász embert érdeklő szíronyos, lehetőleg pásztori munkájú különlegességeket kellene beszerezni és aztán mint a hortobágyi pásztorok ajándékát adnák át azt az amerikai köztársasági elnöknek, miután előbb a new-yorki ünnepen a tokaji nektárral töltött debreczeni csutorából oly felköszöntőt mondana a

köztársaságelnökére Szávay Gyula vagy más magyarhoni vendég, mely felköszöntőt még Vilmos császár is irigyelne tőlünk, pedig tudvalevőleg Vilmos császár, az egy szerencsétlen marienburgi felköszöntőjét nem említve, az alkalmilag mondott beszédeivel magát rokonszenvesen állította a népek elé és megnyerte a budavári felköszöntőjével a magyarok szeretetét is. Azért hiszi a társelnök, hogy ilyen felköszöntővel, a hortobágyi pásztorok ajándékaival igen szívesen látott vendégmódjára lehetne kopogtatni a nagy köztársaság elnökénél, kinek a barátsága, kinek jóindulata és a helyzetünkről való felvilágosítása — minden bizonnyal hasznosan hatna ki az Amerikában élő magyartestvéreink helyzetére is.

Mi azért a magunk részéről is nagyon helyesnek, okosnak találjuk az ötletét és ahhoz részünkről szívesen járulunk és hisszük, hogy Szávay Gyula mellett Komlóssy Arthur főjegyző is, mint a ki rendkívüli sikereket ért el már a párizsi világkiállításon a debreczeni különlegességek gyűjteményének bemutatásával, jóindulatulag helyes érzéssel munkálkodna közre annak a megvalósítására, ugyazinté maga a város is, amennyiben debreczeni különlegességek terjesztéséről, Debreczen híreinek az emeléséről van szó.

Egyébként a Szávay Gyula titkárhoz intézett érdekes és ötletes levelet közöljük, remélve, hogy a jeles költő, az ügy iránti tekintetből, utólagosan jóváhagyja ezt; mert hiszen itt a fő az, hogy az ötletet rokonszenvesé tegyék, hogy az ötletnek a debreczeni illetékes körök és emberek jóindulatát megnyerjük, a mire pedig legalkalmasabb ez a levél, melynek érdemes írója szerdán Debreczenbe érkezik és mely levél így hangzik:

Budapest, 1902. július 13.

Igen tisztelt uram!

Nagy utra, messze idegenbe készülök, az amerikai magyarok közé, hogy az Országos Magyar Nemzeti Szövetség képviselőjében — mint annak ig. társelnöke — nemzeti diszszászló: vigyek a bridgeporti székhelyvel szövetkezett betegsegélyző egyesületek 10 éves fennállása alkalmával New-Yorkban szept. 1-én tartandó magyar ünnepre.

Mindezekről a lapokból és Kohányi ur leveléből kedves Szávay ur már értesült s bizonyára nagyot dobbant ezeknek hallatára, olvasására az ön magyar szíve. Ismerem műveiből a gondolat és érzelmi világot s így biztos vagyok benne, hogy lelkesedik a zászló küldésében kifejeződő nagy gondolatért.

Engedje meg, hogy ügyünk iránt feltételezett rokonszenvét kihasználjam s felvilágosítást, tanácsot kérjek mindazokra nézve amiket egy olyan magyarnak — miat jó magam is vagyok — szükséges tudni, aki a szép Velenczénél, meg az átkos Bécsnél, világot tovább nem járt, mivel saját hazája megismerését előbb való kötelességnek tartotta a külföld becsatngolásánál.

Mi sem természetesebb, hogy ilyen utra elő keil magát az embernek készítenie.

olyan nagy károkat és válságokat előidéző állapoton segíteni, ennek az inkább magán beszélgetésnek eredménye lett az, hogy Debreczenben állategészségügyi körzeteket létesítettek. A később ez ügyben egybehívott tanácskozások végeredménykép megállapodtak abban, hogy Debreczenben kilencz állategészségügyi körzetet létesítsenek. A városnak körzetekre való felosztása a gazdákra és magára a városra is óriási előnyöket foglal magában. A körzetek, kerületek egy egy különálló községnek tekintetnek s ha valamelyik körzetben a sertések között vészes betegedés fordul elő, az esetben nem kell elzárni a forgalom elől az egész várost, hanem csak az illetős a vele szomszédos körzeteket zárják el, úgy hogy 6 körzetből mindenkor nyugodtan lehet a sertéseket szállítani. A városnak körzetekre való felosztásáról szóló tervezetet jóváhagyás végett a miniszterhez küldték fel. A miniszter a tegnapi nap folyamán értesítette a várost, hogy a tervezetet jóváhagyja és felhívja a várost: mielőbb léptesse életbe a körzeteket; de az életbeléptetés előtt 14 nappal neki jelentést tegyenek, hogy az osztrák kormányt tudathassa a körzetek életbe léptetéséről, amely nagy vívmány az utóbbi időben mesterségesen nyomorított debreczeni ősi sertéstenyésztésre és kereskedésre.

Kritika a sajtó elfajulása felől.

A Kolozsvári Ellenzék-ből veszük át a mai elfajult sajtó viszonyokról az alábbi kritikusi esetet:

A Kolozsvárt megjelenő három egy krajczáros lap egyenlő tartalommal egy véres szerelmi drámát találtak fel a kolozsvári olvasó közönségnek. E lapok azt adták titokzatosan hírül, hogy egy kolozsvári orvos férjhez ment leánya titkos szerelmi viszonyt folytatott egy kolozsvári fiatal magánassal. A lapok közlése szerint a férj a szerelmeskedőket Monostor-utcai lakásuk "kék selymes budoárjában" tetten érte és három revolver lövéssel a házasságtörő asszonyt halálosan megsebesítette. Az asszonyt a közlemények szerint főorvos édesatyja kezelte. Az eseményt titokban tartják még a rendőrség előtt is, azonban az asszony halála szükségessé fogja tenni a rendőrség beavatkozását. E hirt közlő lapok rikkancsai utazahosszat kiabálták:

Véres szerelmi dráma a Monostor-utczában 1 kr.

A közönség vette a lapokat, mint hogy ha ingyen adták volna. A szenzációt tartalmazó nyomtatványt kézről-kézre adták. Két előkelő család hírnevét, nyugalma és boldogságát érinték a példányonként 1 krért hamisan feltalált eme nyomtatványok szenzációs sorai. Egyik családfő, a kit a gyanu, mint tényleges közreműködőt leginkább érintett, hetek óta külföldön tartózkodik. Ha haza jő, megrendülve olvashatja, hogy a krajczáros újságok a családok becsületét, híreit, nyugalma üzletszerűen mily könnyű lelkiismeretességgel áldozzák fel, egy-egy napi kereset biztosítására.

E tárgyban a kir. ügyészség, valamint rendőrség a legszigorúbb vizsgálatot tar-

totta. A vizsgálat három órán át foglalkoztatta a két hivatal megbízott tisztviselőit. Az eredmény az, hogy mindhárom krajczáros lap szerkesztője kijelentette, hogy közleményük minden alapot nélkülöz.

A polgármester ennek alapján most már mind a három krajczáros laptól megvonja az utczai elárúsításra adott engedélyt. Jól tette.

Alap nélkül, pusztán a pillanatnyi anyagi nyereségre spekulálva nem szabad olyan híreket közzé tenni, amelyek ártatlan családok híreit, becsületét érintik, nyugalma zavarják, vagy boldogságát feldolják. A hírlapírónak a kezében a toll hatalmas fegyver. A hírlapíró nem csak ítélt, de egyúttal büntet is. — Olyan közlemények kiadását, amelyek becsületét érintenek addig, a míg pozitív adat a hírlapíró kezében nincsen, a szabad sajtóban nem szabad megengedni. Mert a sajtót nem azért szabaddították fel, hogy annak munkásai üzletet csináljanak a családok hírneve és becsülete megrontásából. A sajtó szabadság fogalmának ilyen értelmezése és kenyérkereseti célokra ilyen értelemben való felhasználása nem egyeztethető össze annak ideális és magas szeszű célzatával.

A belügyminiszter kiküldöttei Debreczenben.

Blum Ödön közegészségügyi felügyelő egy számtanácsos kíséretében vérosunkba érkezett, hogy a belügyminiszter megbízásából a szokások vizsgálatát a kórházban megejtse.

Öngyilkossági kísérlet.

Az öngyilkosságok két nap óta szüneteltek városunkban, de már ismét előfordult egy öngyilkosság. A hőse ezúttal is leány, még pedig fiatal 17 éves leány. Bödi Margitnak hívják, egyike vagyonos szülők gyermeke, ki szüleiivel meghasonlott és szolgálóként jött Debreczenbe. Legutóbbi helyen nem a legjobban bánták vele. Ez a körülmény, meg az is, hogy neki a vagyonos szülők gyermekeinek szolgálni kell, annyira elkésztették, hogy ma reggel marólugót ivott. A kórházba szállították, honnan a déli órákban azt az értesítést kaptuk, hogy állapota életveszélyes.

Képviselőink és Kossuth Lajos ünneplése.

Más helyen foglalkozunk az országgyűlési függetlenségi és 48-as párt értekezletével, melyen a Kossuth Lajos századik születésnapjának az ünneplésével foglalkoztak. E helyett azon bizottságokat és képviselőket soroljuk fel, akik a nagy nemzeti ünnepet készítik elő. Rátkay László, Bakonyi Samu, Rákosi Viktor, Krasznay Ferencz, Szatmári Mór képviselők a párt nevében felhívást szerkesztenek a nemzethez. — A nyomtatásban és a lapokban is közölt felhívás terjesztését Lukács Gyula, Nessi Pál, Ráth Andre, Pichler Győző képviselők által álló bizottság hajtja végre. Kossuth bronzból öntött mellszobrának a terjesztésével Pap Zoltán, Pichler Győző, Szatmári Mór által álló bizottság bízott meg, Rátkay László a szintársulatokkal érintkezik, hogy diszeládásokat rendezzenek. — A Kossuth-történelmi társulat megalakítására pedig

Thaly Kálmán, Illyés Bálint, Hentaller Lajos, Visontai Soma, Bakonyi Samu, Pap Zoltán képviselők által álló bizottságot küldték ki. Szóval képviselőink is szívvel-lélekkel működnek a nemzeti ünnep méltó sikerén.

A székely-ipar pártolása

egyik hazafias cél és feladat, amelyre a debreczeni székely szövetség alakult nem régen. Am e feladatot csakis a nagy közönség minden jó magyar érzésű debreczeni polgár és polgárnő meleg érdeklődése, tehetsége szerint való pártolása által oldhatja meg. Ha házi, ruházkodási szükségletei beszerzésénél mindenki előnyt ad a székely ipar szolid készítményeinek a hitvány osztrák gyártmányok felett. Ezúttal különösképpen a Sepsi-Szent-Györgyön dolgozó székely szövögyár és háziipar vállalat ruházati cikkeire akarjuk felhívni a debreczeni és a vidéki közönség támogatását. — Volt alkalmunk látni e székely magyar gyár nyári ruhának való mintáit. Olcsóságok meglepő. Minőségük messze felül mulják a hasonló külföldi cseh gyártmányokat. Valósággal elnyúlhatatlannak látszanak. Egy derék székely kalmár, Fejér István tart ezekből Sepsi-Szent-Györgyön nagy raktárt. De már Debreczenben Békés Lajos is vállalkozott a terjesztésökre, nem a maga hasznáért; mint inkább azért, hogy a székely ipar eme termékeit, a székelység javára minél szélesebb körben megkevertesse. Sőt a debreczeni Székely szövetség vezetői is szívesen adnak felvilágosítást, mutatnak mintákat a megrendelni akaróknak. A megrendelésbe jó példát közele-tünk számos előkelő tagja adott már, táblalabirák, tanárok s egyéb honoráciorok.

Kossuth Lajos emlékezete.

A függetlenségi és 48-as párt azon bizottsága, melyet a párt legutóbbi rendkívüli értekezlete Kossuth Lajos 100-ik születésnapja országos megünneplésének rendezésére kiküldött, tegnap Rátkay László előnöklété alatt tanácskozássra gyűlt össze, mely 3 1/2 órán tartott. Jellemző az ügy iránt érzett lelkes érdeklődésre, hogy a nagy hőség és a sürgős aratási munka dacára a bizottság 18 tagja — egynek kivételével — mind megjelent. A tanácskozás mindvégig lelkes hangulatban folyt le. Behatóan megbeszéltek a Kossuth-ünnepnek a fővárosban és a vidéken való rendezését, Kossuth Lajos életrajzában népszerű megírását, a szobrok leleplezését, az ünnep jelvények elkészítését és szétosztását, mely határozatok nyomán már most is megállapítható, hogy a Kossuth ünnep méltó lesz az országhoz. A központi ünneprendező bizottságnak legközelebb Csanády Virgil zenetanár beküldte a Kossuth-himnusz, mely az ország egyes megyéiben a nép ajkán él. Az egyszerűségében felséges és szívhez szóló himnusz valami ismeretlen népköltő remeke és Csanády 1876-ban jegyezte le egy dunántúli faluban.

Az orosz czár.

A minden oroszok czárja kinyitotta a palotája ajtaját a panaszosok előtt. Hadd jöjjenek és mondják el kívánságaikat, követeléseiket. Ez nagy esemény. Az egész világ csodálja. Hiszen még alkotmányos országokban sincs ennyi szabadság. Még a főispánok sem fogadnak nálunk és ime, a minden oroszok czárjához elmehet panaszra mindenki, még a földhöz ragadt szegény muzsik is. Eddig még valamennyi orosz czár erőszakos halállal pusztult el. Méreg,

tör, kötél, bomba segítette őket a másvilágra. Ha jól sejtjük, a mostani császár lesz az első, aki természetes halállal készül megbalni. Kívánjuk, hogy ez sikerüljön is neki.

A régi világ halottja.

A kilenczvenéves nemes, nemzeti id. Szegedy Dániel uram valóban a régi jóvilág halottja. Elete a munkás, az erősebb része ama korba nyulik vissza, melyet jó világnak szokás nevezni és midőn még süvegelték a nemest. Ezen siralomvölgyből bizonyára vágódott is el a kilenczvenéves öreg ur, aki hogy valóban a régi jó világ halottja, bizonyítja ezen nem mindennapi halotti levele is:

A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a felejtethetlen jó apa, nagyapa, dédapa és rokonnak Nemes, Nemzeti Idősb. Szegedy Dánielnek folyó hó 14-én, d. u. 6 órakor életének 90-ik évében 8 napi súlyos szenvedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 16-án d. u. 2 órakor fognak az ev. ref. val. szertartása szerint, Szent-Anna-u. 62 ik számú házuknál tartandó rövid ima után, a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni, mely végtisztességetelre rokonaikat, jó barátainkat és ösmerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1902. július 15-én. Bánatos gyermekei: özv. Harsányi Sándorné sz. Szegedy Sára gyermekeivel, nemes és nemzeti Szegedy Dániel nejével sz. Borus Eszter; gyermekeivel, számos unokái és dedunokai nevében is. Nászasszonya özv. Borusz Mihályné, valamint több számos rokonok nevében is. . . . Nyu godjék békében a nemes, nemzeti öreg ur, a kinek a temetését a Kernáts tem. intézete rendezi.

Törvényhatósági tisztviselők fizetése.

Örvendetes esemény vár a megyei és város törvényhatósági tisztviselőkre. Mint ugyanis megbízható forrásból értesülünk, az 1903. évi költségvetésben, amelyet mint valamennyi miniszteriumban, úgy a belügyminiszteriumban is most készítenek el, az eddigieknél jóval nagyobb dotációt juttat a kormány a megyei és városi tisztviselők fizetése érdekében. A hír bizonyára nagy örömet fog kelteni a tisztviselők között, mert hiszen köztudomású, hogy a megyei tisztviselők fizetése még jóval silányabb, mint az állami tisztviselőké. A jövő évi költségvetés különben szintén szigorúan követi a takarékoságot és minden tételt a legszorosabban mérlegelnek.

A bolygó zsidó Monte-Carloban.

Köztudomású dolog, hogy a játékosok babonásak és e szabály alól a montecarloi croupiérek se képezek kivételt. A játékbanc ez alkalmazottai közt mindenféle babonás históriák járnak szájról szájra, legfűresőbb, de legkevesebb ismert is köztük a bolygó zsidó históriája. „Az első ember, ki nagypénteken reggel, az év egyetlen napján, a mikor a játéktérmekek zárva vannak, a roulettenél megjelenik” — így szól a rege — egy tiszteletreméltó külsejű öreg ember. Az öreg egy marék aranyat huz ki a zsebéből és remegő ujjakkal egy meghatározott számrá teszi. A szám kijön és az öreg újra meg rakja, újra meg újra és folyton nyer, mindaddig, míg a nyereség maximumát el nem éri. Ekkor öszsesepri az aranyat és borzasztó átkokat szórva szétdobálja és kirohan. Az öreg ugyanis nem más, mint bolygó zsidó, kinek a földön kell vándorolnia és nem pihenhet meg mindaddig, míg Monte-Carloban nem veszt. Ezt állítják az angol olyóiratok, mindig tudják, hogy mit állita-

nak, kivéve akkor, mikor a csatatérről győzelmi híreket közölnek. Mert az ember végre is mindent nem tudhat.

Kigyó a bölcsőben.

Megrendítő eset történt a napokban Bodrony-Zsadány községben. Mártonné kiment a mezőre luczernát gyűjteni s míg dolgozott pár hónapos csecsemőjét a Bodrog töltesen egy közeli fára kötötte lepedőben. Egyszerre a gyermek sikoltozni kezdett, s amint anyja ijedten hozzá sietett, borzadva látta, hogy a gyermek nyakára egy kigyó tekerőzött, mely a kis gyermeket megmarta. A szegény asszony befutott a csecsemővel Tolcsvára, de mire odaért, gyermeke nagy kinok között kisenvedett.

Ingatlanok forgalma.

Faragó János és neje Nagy Juliánna veszik a debreczeni 2041. sz. jtkvben foglalt mester-utcai 51. sorszámu házat Párcsin Ferenc és társaitól 8100 koronáért.

Losinczy Tamás és neje Kovács Eszter veszik a debreczeni 1236 sz. jtkvben foglalt Homok-utca 81. sorsz. házat Jóna Sándorné Kocsi Juliánától 2600 koronáért.

Áron Miksa és Fürst Ödön veszik a debreczeni 2541. sz. jtkvben foglalt Arany János-utca 5. sz. házat Szilágyi Imrétől 18,000 koronáért.

Szendrei János veszi a debreczeni 4003. sz. jtkvben 5784. hrsza, foglalt 3 hold 1500 négyszögöl ondódi földet Fehér Jakabné Preharadni Mariától 2500 koronáért.

Lakatós Ferenc és neje Balog Karolina veszik a debreczeni 7485. sz. jtkvben 3888/28 hrsza. foglalt 160 és fél négyszögöl majorság föld házhelyet Kacz Lajos és társaitól 802 korona 50 fillérért.

Fiák Ferenc és neje Kenedi Erzsébet veszik a debreczeni 7485. sz. jtkvben 3888-45. hrsza. foglalt majorsági föld 160 és fél öl házhelyet Kacz Lajos és társaitól 802 korona 50 fillérért.

Nyilatkozat.

A szolyvai gyógyviz csaknem 3-szor koncentráltabb, mint a giesshübli. Ennélfogva a szolyvai víz hathatósabb, mint gyógyviz. Dr. Than egyet. vegytanár.

A szolyvai ásványviz kitünő üdítő ital. A savanykás kerli borokkal vegyítve rendkívül kellemes.

Böszörményi levél.

Fene módon bele vagyunk „zöldülve” a békességbe, csak olykor-olykor kapunk vagy adunk egy-egy jódag politikai csipést. . . . Ilyen volt valamelyik nap, a midőn tanárt választottunk s egy helybeli születésű mar szakvizsgázott egyénnel szemben 1 szavazattöbbséggel megválasztott a Családi-párt egy alapvizsgázott egyént.

És e fiatal helyi születésű tanár azért nem kellett, mert az apja a függetlenségi pártnak egyik oszlopos tagja.

Napok választanak el a tisztújítástól. A pártok forrnak, az eszkimók mozognak. Hej beh kevés a foka.

Polgármesteri állással valami nagyszerűen vagyunk. Somossy eddigi polgármester mindkét párt előtt kedves, mindkét párt előtt nem kedves, mert 12 év alatt nem sokat tett. Ha a szabadelvűek jelölik, ellenjelöltet állít a 48-as párt, ha nem jelölik és mi jelöljük ellenjelöltet állít a szabadelvű párt, még pedig — ha más nem lépne fel — Paksy Károly személyében. — Egyhangu

választás, ez nem lesz. Különben Paksynak nem ez a czélja.

Ő neki a városi takarékpénztári ügyesség kell, ő ifj. Sívágó Gábor ellen lép fel s valljuk meg a győzelem jelével. Paktumos világ megbosszulja magát, jó is lesz egy kis tanulás a mi pártunkhoz tartozó tisztviselő uraknak, mert a városi képviselő választásnál fülökre fekdtek.

Tisztügyész jelölt Dr. U. Szabó Lajos vele szemben pártunk Kálmán Lajost, vagy Dr. Lövinger Ármint jelöli.

Érdekes, hogy a Családi-párt mintegy 4 Kövért hoz szóba a választásnál, és közülök a város gazdái állásra 16-an vágyakoznak, s ma már javában veszekesznek.

id. Kövér Pál városgazda, Kövér Antal nyilvántartó, Kövér Ferencz perceptor, ifj. Kövér Pál számvevő akar lenni, Kövér Pál veje, P. Balog Gábor községi bíró óhajti lenni. Itt elejti a családi párt ifj. Sívágó Imrét, ki nem mutatkozott elég hü csatlósna, elejti a számvevőségnél Kelemen Gábort is, a ki nem szavazott Dégenfeldre, csak dolgozott érdekében. Számvevőségre Pál Dániel és Bácsi Péter pályáznak. mindkettő jóra való ember, bűnök, hogy csorvaszok, azonban könnyen kiabrandulnak még ők. Bácsi a mi emberünk volt, de Paksy a bankjába dugta s ha onnan kijön lesz a mi emberünk. Nekünk a számvevőségre jelöltünk nincs: azt hisszük, hogy — mert Kelemen nem kell egyik pártnak sem, — a mi pártunk Gaál Sándorra fog szavazni. Város gazda jelöltünk S. Szabó Márton: ügyes, derek ember. Nyilván tartóságra, ha Fejszést az eddigit a szaba elvű párt elejti, mi rá fogunk szavazni, hisz az oda bevált és kár volna Kövér Antinak mellékfoglalkozásul e hivatalt kiszolgáltatni. Azt halljuk, hogy Jarbics János is pályázik ez állásra. Nem tréfa ez?

A szabadelvű pártból városgazdaságra aspirálnak Molnár Miklós, Fehér Imre, Sajtos Sándor, id. Kövér Pál, Bak Imre, Erdei Gábor, Szabó Sándor, Bácsi Péter, Botos Gábor stb.

Takarékpénztári igazgatónak a függetlenségi párt Frank Imrét, a szabadelvűpárt Szabó Gábort jelöli, sőt ezek még mást is akarnak. Frank és Szabó János mostani igazgató között — ki szintén pártunk beiratkozott tagja — jó lesz e dologt tisztázni, nehogy kettőjük között a szavazatok megoszolva: a fazékpárt örüljön.

Tanácsnok Kovács Márton mi emberünk volt, ha kell neki: jelöljük, ha nem kell, ott lesz Molnár József, kivel szemben a családi pártról ifj. Sívágó Imre pályázik, de Molnár Miklós szintén, a ki kijelentette, ha nem jelöli őt a szabadelvű párt, a 12 gör. kath. vallású, mind csorvaszpárti városi képviselővel ott hagyják az eddig is kényszerből türt ketreczet s jönnek pártunkhoz és megfogják mutatni, hogy igaztalan a Paksy párt korifeusainak azon állítása, hogy a gör. katolikusokat fél liter pálinkával saját halálukra is le lehet szavaztatni.

Adópénztárnoki állásra Pápay Károly, ki vizsgalat alatt áll, nem is pályázik, hanem úgy hisszük, Némethy Lajos beadja a kérvényét. Csak kissé önállóbb ember volna, bánja a kő, de a se hideg, se meleg embereket én nem nagyon szeretem. Alljon elő más alkalmas ember pártunkról és szavazzunk arra!

Polgármesteri állásra nagyon szeretnék ifj. Sívágó Gábort, de neki nem kell. Egy hét alatt sok minden változik, akkor majd többet.

Tör.

Lefejtett aranycsillagok.

Egy huszárőrhadnagy kalandja.
A Szeged és Vidéke írja ezt a tragikus történetet:

Egy fess, daltias honvédhuszárőrhadnagy, aki Szegeden is éveken át tartózkodott és a kitisztársai és felebbvalói is nagyon szerettek, vált meg most a katonaelettől, amely pedig oly gyönyörű előmenetel, tartogatott a részére. Szóra nem érdemes apró, ostoba kaland okozta a szerencsétlenségét a főhadnagynak. Kocsizás közben ös-szeszólalkozása támadt egy kereskedő se-géddel és a felsőbb katonai parancsnokság rendeletére e miatt lekeltt mondania a huszárőrhadnagyi rangjáról. A kiről szó van Perczel Guidó, a kisebbik, nőtlen fia a De-breczenben tisztelt, becsült Perczel tábor-noknak, a bajai 4-dik honvédhuszárez-red volt főhadnagya, aki a szegedi lovas-candár ekvitiációjához két évben volt vezé-nyelve.

A huszárőrhadnagy Szegedről ez év ápril havában, az ekvitiáció feloszlása után került vissza ezredéhez Bajára. A fő hadnagy itt gavallér módon élt. Gyönyörű két paripát tartott és a katonai gyakor-latok után gíbe fogatta a két szép állatot és kocsizva járta bé a bajai ut-czákat.

Egy szép tavaszi napon ismét kocsiz-ni indult a huszárőrhadnagy. A kutyamosó felkapaszkodott a gíbe hátsó ülésére, főhad-nagy pedig kezeibe vette a gyeplőt, megsu-hogtatta az ostort és megindult a város fo-lé. Szélesben iramodott a két paripa a könnyű gíggel a széles utcákon keresz-tül. Egy forduláson azonban majdnem baleset történt. Egy ember, egy bajai-kereskedőgéd került a kocsi elé, és ha a főhadnagy erős kézzel, ügyesen vissza nem rántja a paripákat, a kocsi elüti a legényt. De a kocsi hirtelen megroppant. A lovak, amelyeken a sebes hajtás következtében hab támadt, horkolva tolták visszafelé a gíbet. A kereskedőgédnek semmi baja sem esett, csak az ijedsége volt még nagy. Amikor a veszedelem elmu-lott, fölötte kihívóan reákiabált a főhad-nagyra.

— Nem tud maga vigyázni?

A főhadnagy, aki legjobban örült an-nak, hogy a balesetet megakadályozhatta, roppant felindult azon, hogy őt lelkéztetni merészelik. Az ostora után kapott és feleje suhintott a kereskedőgédnek, az pedig el-kapta kezével az ostorsziját és azzal együtt lerántotta a gíbe magas üléséről a főhad-na-gyot. A gíbről olyan szerencsétlenül bukkolt le a főhadnagy, hogy súlyos sérüléseket is szenvedett.

A megrémült kereskedőgéd maga futott orvos után. A huszárőrhadnagy a fe-jén szenvedett sérülést. Lakására szállitot-ták és ott ápolták. És alighogy felgyógyult, becsületügyi bíróság elé állították, ahol ki-halgatták kellemetlen kalandjára nézve. Va-laki följelentette és akadtak emberek, akik azt allijították, hogy a gíbről lebukott hu-szárőrhadnagyon a kereskedőgéd végig ütött az ostorral.

És megindult a becsületügyi eljárás, a melynek vége az lett, hogy a huszárőrhad-nagynak lefejtették attilájáról a főhadnagyi aranycsillagokat. . . . És mikor ennek a híre most eljutott Szegedre, nagyon sokan szo-moruan gondoltak a gavallér főhadnagy sze-rencsétlen sorsára.

IRODALOM.

A Temps Hegedüs Pál művéről.

A Szegeden élő kiváló tudományos írónak, Hegedüs Pálnak „Délafrikai kérdés“ cz. tanulmánya nagyon magára vonta az angolok figyelmét. A brit kormány megbí-zásából nemrégiben két angol parlamentér-járt Budapesten, a műnek angolra való fo-itása érdekében, most meg a londoni „Temps“ egyik korábbi száma van elő-tünk, amely hosszú cikkben ismerteti He-gedüs Pál munkáját. Az angolokat különö-sen hálára kötelezi, hogy a magas pragma-tika színvonalon álló mű rokon és ellen-szenv kizárásával, teljes tárgyiasággal fog-lalkozik a kérdéssel. — ami a valóban tu-dományos műnek egyik főtulajdonsága szo-kott lenni. A munka így igen rokonszenves az angolok előtt. — akik a bur háboru óta bizony az egész világsajtóban tulzotta-n czélzatos gyűlölettel itéltettek meg, mert minden nemzet sajtójának felfogásába be-lejárt a brit világhatalomra való félté-kenykedés és irigység. Belső becsé mellett tehát az is növeli Hegedüs művének ér-tékét az angolokra nézve, hogy abban ilyen mellékletek nem rontották meg a bírá-lat mélységét és tisztaságát.

A „Vasárnapi Ujság“.

Julius 13-iki száma 37 képpel s a kö-vetkező tartalommal jelent meg: „Idősb Szinnyi József“ (arczképpel „Tury Gyula festménye után). — „Életem.“ Költemény Pásztiótól. — Regénytár: „Varga Imre.“ Regény. Irta Vértési Arnold (Goró Lajos rajzaival). — „Pisesevics orosz tábornok vándorlása és kalandjai.“ Saját elbeszélé-se. A szláv eredeti után fordította Huszár Imre (képekkel). — „A földalatti Bréma“ (képekkel) ifj. Wlassics Gyulától. — „A városligetben“ (képpel Goró Lajostól). — „London a koronázás előtt.“ (Ulczai kép-pel Londonból a koronázás elhalasztásának napján, (Jantyk Mátyás Londonban készí-tett rajza). — „Magyar athleta diadala Ang-liában“ (képpel). — „Dr. Schlauch Lőrincz bibornok, nagy-váradi püspök halála“ arc-z-képpel). — „Dobsa Lajos, (arczképpel). — „A honti ünnepek,“ (képekkel a honti mu-zeumból). — „A női szépség titkaiból.“ — „A kassai slójd-tanfolyam kiállításá“ (képpel). — „A páris bécsi automobil-verseny“ (ké-pekkel). — Irodalom és művészet. Közinté-zetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatokt A „Va-sárnapi Ujság“ előfizetési ára negyed-évre négy korona, „Politikai Ujdonságok“ -kal és „Világkrónika“-val együtt hat korona. Meg-rendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivata-lában (Budapest, IV., ker. Egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ legolcsóbb ujság a magyar nép számára. félévre 2 korona 40 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

Valamennyi gazdasági tudósító urnak.

A Földmívelési Ertesítőből közöljük:

A kereskedelemügyi miniszter ur folyó évi június 3-áról kelt 39.488. szám alatt hoztam intézett átiratában arról értesített, hogy a portómentes levelezéseknél köte-les feladókönyv használatától a gazdasági tudósítók feladása alkalmával eltökint, meg-követeli azonban, hogy a gazdasági tudósi-tásokra szolgáló úrlapok ne levélgyűjtők útján juttassanak a postaközlekedés, hanem mindenkor a felvevő postaközeg kezeibe adassanak át, minthogy ellenkező esetben a

postahivatalok azokat a szállítási díjjal meg-terhelni lesznek kötelesek.

Nehogy ezen szabály be nem tartása által a tudósító urnak a postai díjak besze-dése által kiadásokkal terheltesse: figyel-meztetem s felkérem a tudósító urnakat, hogy a kereskedelemügyi miniszter ur eme ren-delkezését minden esetben betartani szives-kedjenek.

Budapesten, 1902 június 20-án.

A miniszter megbízásából:

Tervey s. k.

CSARNOK.

Vaterloo.

Erckmann—Chatrián elbeszélése után fordí-totta: ifjabb Mórincz Pál.

Goulden urnak nem volt kéznél a pá-paszeme, azért tehát én olvastam fel he-lyette az irást. Ezeket a régi irásokat évek óta félre rakogattam. Hogy megsárgultak. Ma már senki sem gondol rájuk. Senki sem beszél róluk. Pedig tanulságos időnként a régi irásokat olvasgatni. Mennyi minden ta-nulható belőlük? A mi egykori sanyarga-tóink, a régi királyok, a régi esászárok meg-haltak, miután mindenféle lehető gonoszsa-got üttek velünk, de élnek a fiaik, az uno-káik, a kfknek szinte valami keves jót kö-szönhetünk. . . . Hej, van egy régi paraszti közmondás, kutyából szalonna nem lesz soha. Ez a szóban forgó irás azonban így hangzott:

„Értesülvén Bonaparte Napoleon szö-késéről, Franciaországba intézett fegyveres betöréséről, a szövetséget hatalmak, melyek a parizsi egyezséget aláírtak és a bécsi kongresszuson egyesültek, saját méltóságok és a társadalmi rend érdekében ünnepélyes nyilatkozattal adóznak ezen esemény által gerjesztett gondolataik felől.“

A megállapodás ilyen megszegése által, hogy Bonaparte a neki tartózkodási helyül jelölt Elba szigetről távozott, Bonaparte lerombolta azon egyetlen törvényes jogot, a melyhez a létjoga kapcsolva volt. Es franciaországbani azon czélzatu meg-jelenésével, hogy ott zavargást, forradalmat idéz elő, a törvényoltalmán kívül helyezte magát és a világgal szemben bizonyosságot adott arról, hogy képtelen a béke és a fegy-verszünet betartására.“

A szövetségesek még két hosszú oida-lon ekként futtak a forró kását, mignem azután végül kipakoltak vele, nohabár semmi közük sem volt hozzánk és a mi belső ügyeinkhez, hogy ok a béke oltalmazói, miért is összesereglenek, hogy a párizsi egyezséget megvédjek és XVIII-ik Lajost is-mét trónjára ültessék.

Midőn az olvasást végeztem, némém Goulden urat tudakolta.

— Nos, hát mit szól mindehez?

— Mit? Azt hogy ezek az emberek csufságot üznek a nemzetekből. És hogy tizenöt-husz család fennhatalmáért képesek volnának kegyelem és irgalom nélkül irtani ki az emberi nemzetséget. Én azt hiszem, hogy ezek az emberek Istenként tekintik magukat, mi magunk pedig hogy barmaik vagyunk.

— Ez kétségtelen, némém is helyesel-te. Osztom a nézetét, de a dolog vége mégis csak az, hogy Józsinak is masiroz-ni kell.

Sáppadtan hallgattam. Szerintem is igazat mondott a néni.

(Folyt köv.)

M. á. vasutak menetrendje 1902. máj. hó 1 től.

Debreczenből indul:

	d. u.	ó.	p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4	16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9	01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12	36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10	27
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden	déli	12	—
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	8	10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3	56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7	58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2	56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12	17
Csak Szatmárig	reg.	5	10
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8	22
Miskolcz—Kassa felé	este	6	57
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4	01
H.-Böszörmény— B.-Sz.-Mihály felé	m. áll. v.-tól	reg.	5 28
	vásártérről	reg.	5 51
H.-Böszörmény— B.-Sz.-Mihály felé	m. áll. v.-tól	d. u.	4 06
	vásártérről	d. u.	4 15
Füzes-Abony felé	m. áll. v.-tól	d. e.	11 20
	vásártérről	d. e.	11 20
Füzes-Abony felé	m. á. v.-tól	reg.	4 42
Füzes-Abony felé	vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Köcs—Polgár felé	m. á. v.-tól	d. u.	4 21
Ohat-Köcs—Polgár felé	vásártérről	d. u.	4 31
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	9	25
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4	31

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 1 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1	40
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8	50
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5	10
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9	40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	6	50
A d. u. 1 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	8	30
Az este 6 ó. 26 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	2	00
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	este	7	05
Az éjjel 2 ó. 33 p.-kor érkező sz.-v.	este	9	15

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11	44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3	36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6	26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2	33
Budapest felől	reg.	7	42
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5	03
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7	32
" " " " " "	d. u.	12	16
" " " " " "	gy.-v.	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10	12
Csak Szatmárról	este	6	45
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8	07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől	reg.	12	07
Kassa—Miskolcz felől	este	7	53
B.-Sz.-Mihály — H.-Böszörm. felől	vásártérre	reg.	8 04
	máv.-hoz	reg.	8 17
B.-Sz.-Mihály — H.-Böszörm. felől	vásártérre	este	6 14
	máv.-hoz	este	6 35
F.-Abony felől	vásártérre	d. u.	3 21
	máv.-hoz	d. u.	3 30
" " " " " "	d. u.	5	30
" " " " " "	m. á. vhoz	d. u.	5 45
Ohat Köcs Polgár felől	vásártérre	este	7 42
" " " " " "	m. ávhoz	reg.	8
Derecske N. Léta felől	reg.	7	18
" " " " " "	d. u.	3	13

APRÓ HIRDETESEK.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűből szedett minden szó 4 fillér.

Legjobb minőségű

gyorsan száradó padlómáz és világhírű Zacherlin rovarpor nagyraktára Czeglédy és Polgárnál.

A halápon 25 hold

föld, mely cukorrépának is alkalmas, közel az állomás rakodóhoz, eladó. Czim a kiadó hivatalbns.

A köntöskertben 1 és

félnyilas szőlő új cserépes pajtával eladó. Czim a kiadóban.

Vállalati hirdetés

sodrony ágybetétekre.

A debreczeni ev. ref. egyház leány nevelő intézetében az internátus számára szükséges 56 darab sodrony ágybetét. Az Igazgató tanács határozata érteimében, felhivatnak a helybeli illetékes vállalkozók, hogy ezen munkára ajánlataikat f. é. július hó 21-ének déli 12 órájáig alólirott igazgatóságához adják be, ajánlatukhoz valódi nagyságban mintát csatoljanak.

Az ajánlattevőknek kötelezni kell magukat arra, hogy

1. Az ágybetéteket a különböző nagyságu ágyak méretei szerint készítik, hogy mindenik ágybetét a megfelelő ágyba épen beleilljék.

2. az 56 db. ágybetétet f. é. aug. 24-ére a Kossuth-utcza 33 sz. alatti felsőbb leányiskolába beküldik, amely napon a munkát az erre megbízott küldöttség megvizsgálja s a megfelelőket átveszi.

3. A munka jóságáért 5 évig jótállást vállalnak s az egyezés utján megállapított s az átvétel után azonnal fizetendő munkabérnek 2 százalékát biztosítékul behagyják, mely összeg takarékpénztárban tétetvén le, ennek kamatja munka elkészítőjét illeti.

Bővebb felvilágosítást ad naponként d. e. 11 és 12 óra közt

az ev. ref. felsőbb leányiskola igazgatósága.

Termény München.

Ügynök, ki a helyi piacon a kereskedők körében évek óta előnyösen ismert — kivitelei czégek képviselőjére kerestetik.

Ajánlatok M. C. 3600 sz. a. Rudolf Mosse-hez Münchenbe intézendők.

Épület és műlakatos műhely áthelyezés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy 7 év óta fennálló vállalatomat Reáliskola utczáról május hó 1-től tetemesen megnagyobbítva

Deák Ferencz-u. 22 sz. alá helyeztem át.

Elvállalok e szakmába vágó munkákat, vasrácszat, vaskapu, takaréktűzhelyek (felelőség mellett) szóval minden építkezési muukákat.

A midőn a n. é. közönség eddigi pártfogását megköszönöm, ígérem, hogy a jövőben és mindég elvem csak az lesz, hogy jó és pontos kiszolgálással bizalmát továbbra is biztosítsam.

Kérve szíves pártfogását, tisztelettel

Preizler Mór

épület és műlakatos mester.

Vidéki megbízásokat gyorsan es pontosan eszközök. Költségvetés bérmentve.

Valódi

tajtéknipák

és szipkák

legjutányosabb árban kaphatók

Szent-Királyi Tivadar

műipararu üzletében.

Boros hordók

bepincézés avagy szállításokhoz kitűnő karban és minden nagyságban kaphatók

Schwabach Sándornál

Villány. Baranya megye.

Van szerencsénk értesíteni a n. é.

öröltető és daráltató gazda-közönséget,

hogy a diószegi uton a

dohánygyárral szemben

fekvő, ujonnan berendezett

Erzsébet malom

működését megkezdte és ott sima és kereskedelmi őrlést, tengeri és árpa darálást jutányos áron pontos kiszolgálás mellett reggel 5 órától este 8-ig elfogad.

Teljes tisztelettel.

„Erzsébet“ malom

Weisz Sándor és Társai.